

I 2025

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

İPEKYOLU KALKINMA AJANSI
SILKROAD DEVELOPMENT AGENCY

ADİYAMAN YATIRIM ORTAMI RAPORU

İPEKYOLU KALKINMA AJANSI

     ika.org.tr

I. İL EKONOMİSİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ

Tablo 1. Adıyaman GSYİH Sektörel Dağılımı

Adıyaman il bazında gayrisafi yurt içi hâsıla, iktisadi faaliyet kollarına (A10) göre, cari fiyatlarla (1000 TL)			
	2021	2022	2023
Kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5.096.916	8.989.972	18.134.753
Sanayi	5.525.171	12.096.758	17.634.117
İnşaat	1.046.164	2.989.050	14.474.220
Hizmetler	3.093.622	7.543.761	13.374.943
İmalat sanayi	2.973.582	6.101.051	11.492.941
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	3.080.156	7.947.384	11.461.369
Gayrimenkul faaliyetleri	1.693.664	2.668.421	4.556.414
Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri	615.132	1.197.142	2.830.667
Finans ve sigorta faaliyetleri	333.025	846.238	1.172.543
Bilgi ve iletişim	97.665	182.039	291.445
Diğer hizmet faaliyetleri	136.743	166.011	203.979
TOPLAM	23.815.845	51.034.760	96.273.625

Kaynak: TÜİK

Gayri safi yurtiçi hâsıla, iktisadi gelişmişlik düzeyinin en önemli göstergelerinden biridir. Adıyaman, Türkiye gayri safi yurtiçi hasılası toplamının yaklaşık binde 3'ünü oluşturmaktadır. İktisadi faaliyet kodlarına göre bakıldığında, kentte en fazla değerın sırasıyla kamu, sanayi, inşaat, hizmetler, imalat ve tarım alanında yaratıldığı görülmektedir.

Gayri safi yurtiçi hâsıla, iktisadi gelişmişlik düzeyinin en önemli göstergelerinden biridir. Adıyaman, Türkiye gayri safi yurtiçi hasılası toplamının yaklaşık binde 3'ünü oluşturmaktadır. İktisadi faaliyet kodlarına göre bakıldığında, kentte en fazla değerın sırasıyla kamu, sanayi, inşaat, hizmetler, imalat ve tarım alanında yaratıldığı görülmektedir.

Tablo 2. Adıyaman GSYİH Sektörel Dağılımı (%)

Adıyaman il bazında gayrisafi yurt içi hâsıla, iktisadi faaliyet kollarına (A10) göre, cari fiyatlarla (%)			
	2021	2022	2023
Kamu Yönetimi, Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	21,9	17,9	19
İmalat, Madencilik ve Taş Ocakçılığı ve Diğer Sanayiler	23,7	24,1	18,4
İnşaat	4,5	6	15,1
Toptan ve Perakende Ticaret, Ulaştırma ve Depolama, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	13,3	15	14
Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	13,2	15,8	12
İmalat Sanayi	12,8	12,2	12
Gayrimenkul Faaliyetleri	7,3	5,3	4,8
Mesleki, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	2,6	2,4	3
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	1,4	1,7	1,2
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1,1	0,9	0,9
Bilgi ve İletişim	0,4	0,4	0,3
TOPLAM	100	100	100

Kaynak: TÜİK

“Kamu Yönetimi, Eğitim, İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri” Adıyaman ili GSYİH içinde %19 luk paya sahiptir. Sanayi sektörünün payı %18,4 ve inşaat sektörünün payı %15,1’dir.

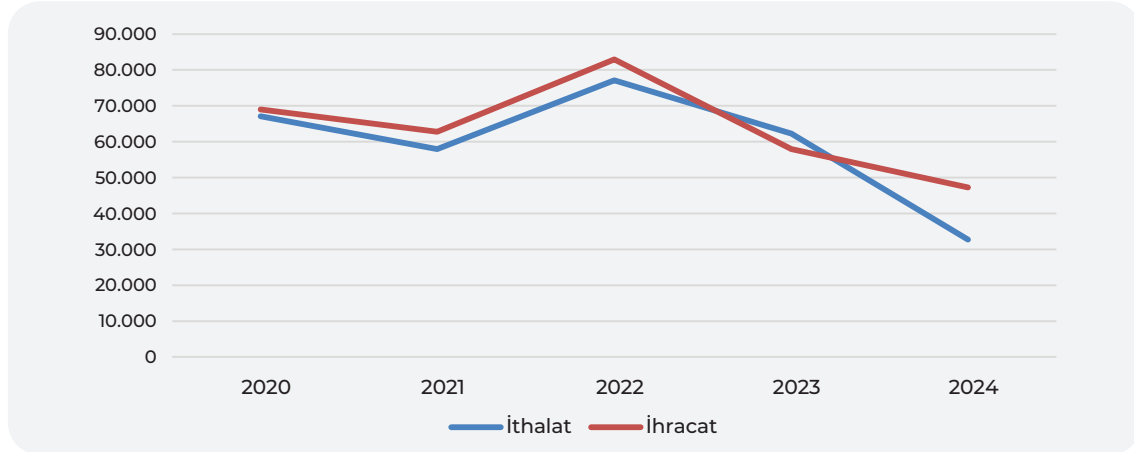
Tablo 3. Adıyaman Yıllara Göre İhracat ve İthalat Değişimi

Adıyaman İthalat İhracat (1000 USD)			
	İthalat	İhracat	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
2024	32.709	47.258	144,5
2023	62.335	58.019	93
2022	77.137	82.968	107,5
2021	58.013	62.865	108,4
2020	67.091	68.957	102,8

Kaynak: TÜİK

Adıyaman’ın dış ticaret verileri incelendiğinde, ithalat ve ihracatın yıllar itibarıyla değişken olduğu görülmektedir. 2020 yılında 69 Milyon Dolar ihracat gerçekleştiren Adıyaman, 2022 yılında 83 Milyon Dolar, 2024 yılında ise 47 Milyon Dolar ihracat gerçekleştirmiştir. İlin ithalatı ise 2020-2024 döneminde 32-77 Milyon Dolar arasında bir değere sahiptir. Adıyaman’da ihracatın ithalatı karşılama oranı 6 Şubat depremlerinin yaşandığı 2023 yılı haricinde %100’ün üzerindedir. Yani Adıyaman, yaptığı ithalattan daha fazla ihracat yapmakta ve böylece ekonomiye katkı sağlamaktadır.

Şekil 1. Adıyaman Yıllara Göre İhracat ve İthalat Grafiği

Tablo 4. Adıyaman’dan En Çok İhraç Edilen 10 Ürün

Adıyaman En Çok İhraç Edilen 10 Ürün (1000 USD)			
	2022	2023	2024
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	34.239	39.654	26.411
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	7.939	21.358	11.044
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	23.852	16.947	12.761
Tekstil ve Hammaddeleri	4.933	1.991	3.972
Mobilya, Kâğıt ve Orman Ürünleri	2.353	1.424	1.690
Elektrik Elektronik	5.278	4.242	3.540
Makine ve Aksamları	2.226	1.049	409
Çelik	509	1.233	0
Demir ve Demir Dışı Metaller	2.104	946	567
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	2.223	1.071	1.549
Tütün	2.909	642	1.463

Kaynak: TİM

Adıyaman'ın en çok "Hazırgiyim ve Konfeksiyon" ürünleri ihraç ettiği görülmektedir. En çok ihraç edilen ikinci ürün "Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri" ve üçüncü ürün "Kimyevi Maddeler ve Mamulleri"dir.

Tablo 5. Adıyaman En Çok İhracat Yapılan İlk 10 Ülke

Adıyaman En Çok İhracat Yapılan ilk 10 Ülke					
2024		2023		2022	
Ülke	İhracat (1000 USD)	Ülke	İhracat (1000 USD)	Ülke	İhracat (1000 USD)
KAZAKİSTAN	12.213	İTALYA	11.102	İRAN	25.175
İRAN	6.878	KAZAKİSTAN	9.648	AZERBAYCAN	9.081
IRAK	5.240	KIRGIZİSTAN	6.801	İSPANYA	5.771
ABD	3.617	IRAK	6.199	IRAK	5.719
İSPANYA	3.122	İSPANYA	5.481	PAKİSTAN	5.520
KIRGIZİSTAN	2.868	GÜNEY KORE	5.285	İTALYA	5.285
POLONYA	2.404	SLOVAKYA	4.657	KAZAKİSTAN	5.016
BİRLEŞİK KRALLIK	2.192	İRAN	3.917	KIRGIZİSTAN	4.558
SURİYE	1.737	BELARUS	3.440	POLONYA	4.346
BELARUS	1.605	PAKİSTAN	2.986	ABD	3.237

Kaynak: TİM

Adıyaman'ın en çok ihracat yaptığı ülkelerin yıllar itibarıyla değişkenlik gösterdiği görülmektedir. 2024 yılında ihracatın %18'i Kazakistan'a %10'u İran'a yapılmıştır.

Tablo 6. Adıyaman Girişim Sayısı

Adıyaman Girişim Sayıları			
	2021	2022	2023
A. (Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık)	314	437	418
B. (Madencilik ve Taş Ocakçılığı)	52	46	54
C. (İmalat)	2.805	2.933	2.534
D. (Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı)	67	71	68
E. (Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri)	42	42	32
F. (İnşaat)	1.748	1.781	1.754
G. (Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı)	9.097	9.284	8.212
H. (Ulaştırma ve Depolama)	3.958	4.123	3.541
I. (Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri)	1.627	1.618	1.217
J. (Bilgi ve İletişim)	133	143	135
K. (Finans ve Sigorta Faaliyetleri)	97	98	98
L. (Gayrimenkul Faaliyetleri)	208	235	232
M. (Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler)	1.013	1.106	1.152
N. (İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri)	242	254	240
P. (Eğitim)	160	176	159
Q. (İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri)	177	215	218
R. (Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor)	418	436	418
S. (Diğer Hizmet Faaliyetleri)	2.593	2.712	2.353

Kaynak: TÜİK

Girişim sayısı incelendiğinde, Adıyaman'da en fazla girişimin "Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı" sektöründe, daha sonra "Ulaştırma ve Depolama" faaliyetlerinde olduğu görülmektedir. İmalat girişim sayısı 2023 yılında 2.534'tür ve en fazla girişimin olduğu üçüncü sektördür.

2022 Yılı Sanayi Durum Raporu'na göre Adıyaman ilinde sanayi işletmelerinin sektörel dağılımı incelendiğinde; ilk sırada %19,35 ile giyim eşyalarının imalatı, ikinci sırada %17,56 ile gıda ürünlerinin imalatı, üçüncü sırada ise %16,13 ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretim ve dağıtım sektörlerinin yer aldığı görülmektedir.

Tablo 7. Sanayi Kapasite Raporlarına Göre Adıyaman'da En Çok Kodlanan 5 Ürün

Sanayi Kapasite Raporlarına Göre Adıyaman'da En Çok Kodlanan 5 Ürün		
Kodu	Açıklama	Kapasite Rapor Sayısı
14.14	Tişört, fanila, atlet vs. giyim eşyası; pamuktan (örgü (triko) veya tığ işi (kroşe))	40
23.63	Hazır Beton imalatı	21
14.19	Erkekler veya erkek çocukları için başka yerde sınıflandırılmamış diğer giysiler (yelek, eşofman, koşu kıyafetleri ve spor tişört ve şortları dâhil, kayak kıyafetleri ile örgü (triko) veya tığ işi (kroşe) olanlar hariç)	20
14.13	Kadınlar veya kız çocukları için elbiseler (örgü (triko) veya tığ işi (kroşe) tekstilden)	17
14.19	Eşofmanlar (örgü (triko) veya tığ işi (kroşe) tekstilden)	17

Kaynak: TOBB, 2024 Kapasite Raporu İstatistikleri

TOBB verilerine göre Adıyaman'da sanayi kapasite raporuna sahip işletmelerde tekstil ve giyim eşyası imalatının ön plana çıktığı görülmektedir. 6 Şubat depremlerinin ardından Hazır Beton imalatı sektörü ise yapılan yatırımlar nedeniyle 2. Sırada yer almaktadır.

- **İşgücünün, insan kaynağının mevcut durumu, kalitesi**

Tablo 8. Adıyaman Nüfusu

Adıyaman Nüfusu	
2024	611.037
2023	604.978
2022	635.169
2021	632.148
2020	632.459

Kaynak: TÜİK

Adıyaman'ın nüfusu 2024 yılı itibarıyla 611.037'dir. 2022 yılına kadar artış gösteren ve 635.169 a ulaşan nüfusun 2023 yılında yaşanan 6 Şubat depremlerinin etkisiyle 604.978 e düştüğü, 2024 yılında ise tekrar bir miktar artış sağladığı görülmektedir.

Tablo 9. Adıyaman İşgücüne Katılma ve İşsizlik Oranı

	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)
2024	49,3	43,8	11,1
2023	44,9	39,4	12,2
2022	51,8	42,9	17,2

Kaynak: TÜİK

TÜİK işgücü ve istihdam verileri bölgesel düzeyde açıklanmaktadır. Adıyaman ve Kilis illerini kapsayan TRC1 Bölgesi'nin işsizlik oranı Türkiye ortalamasından yüksek, işgücüne katılma oranı Türkiye ortalamasından düşüktür.

Tablo 10. Adıyaman Faaliyet Gruplarına Göre Sigortalı Çalışan Sayısı, 2024

Sektör	Kadın Çalışan	Erkek Çalışan	Toplam Çalışan
İmalat	5.521	9.410	14.932
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	632	2.730	3.362
İnşaat	447	2.231	2.677
Toptan ve perakende ticaret	681	1.500	2.181
Ulaştırma ve depolama	358	1.457	1.815
Madencilik ve taş ocakçılığı	51	1.373	1.423
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	355	340	694
Bilgi ve iletişim	382	207	589
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	15	413	429
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	150	260	409
Eğitim	189	205	394
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	170	145	314
Diğer hizmet faaliyetleri	16	26	42
Gayrimenkul faaliyetleri	3	32	35
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0	29	29
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	0
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0	0
Genel Toplam	8.969	20.358	29.327

Kaynak : Adıyaman İŞKUR, İşgücü Piyasası Araştırma Raporu, 20+ istihdam

2024 yılı verilerine göre Adıyaman'da işyerlerinde zorunlu sigortalı çalışan sayısı 29.327'dir. Bunun 20.358'i erkek, 8.969'u kadındır. Çalışanların %70'inin erkek, %30'unun kadın olduğu görülmektedir. Kadın çalışan oranı son yıllarda giderek artmaktadır. Sigortalı çalışanların faaliyet gruplarına bakıldığında sigortalı çalışan sayısının imalat alanında yoğunlaştığı görülmektedir.

2020 yılı Adıyaman İşgücü Piyasası Raporu'na göre çalışanların %51'i imalat sektöründe çalışmaktadır. İŞKUR verilerine göre Adıyaman'da sanayi sektöründe istihdam edilen çalışanlar

en çok giyim eşyaları, hazır giyim/konfeksiyon, ham petrol ve inşaat sektöründe istihdam edilmektedir.

2020 yılı Adıyaman İşgücü Piyasası Raporu'na göre aranan meslekler arasında en çok tekstil sektöründe çalışacak makineci, iplik operatörü ve üretici yer almaktadır. Ayrıca Çağrı merkezi sektöründe çalışacak müşteri temsilcisi ve Maden sektöründe de işçi ihtiyacı mevcuttur.

- İldeki iş ve yatırım ortamının mevcut durumu, ilin yatırım çekme performansı

Tablo 11. Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Sayısı

Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Sayısı	
2024	368
2023	412
2022	413

Kaynak: TOBB, Kapasite Raporu İstatistikleri

TOBB verilerine göre 2024 yılı için Adıyaman'ın sanayi kapasite rapor sayısı 368'dir. 2024 yılındaki bu düşüşte bir önceki yılda yaşanan depremin etkisi görülmektedir.

Tablo 12. Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Olan Tesislerde Çalışan Sayısı

Adıyaman Sanayi Kapasite Raporu Olan Tesislerde Çalışan Sayısı	
2024	16.915
2023	16.882
2022	14.972

Kaynak: TOBB, Kapasite Raporu İstatistikleri

TOBB verilerine göre 2024 yılı için Adıyaman'ın sanayi kapasite raporu olan tesislerde çalışan sayısı 16.915'dir. Kapasite raporu alan firma sayısında azalma olmasına rağmen istihdam rakamlarının sabit kalması şehirde süregelen yeniden inşa faaliyetlerinin devam etmesinden kaynaklanmaktadır.

• **İldeki başat işletmeler, sektörleri, il ekonomisine katkıları**

İSO 1000 verilerine göre Adıyaman'ın 1000 büyük sanayi kuruluşu listesinde yer alan bir şirketi bulunmamaktadır.

Adıyaman ilinde çalışan sayısına göre büyük işletmeler şunlardır:

- Sanko Tekstil İşletmeleri A.Ş. Adıyaman Şubesi
- İnternet Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Güney Yıldızı Petrol Ürünleri Sondaj Müh. A.Ş.
- Ekspres Tekstil San. Tic. A.Ş. Adıyaman Şubesi
- Saftat Gıda Tekstil Petrol Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- Demka Tekstil A.Ş.
- Gelişim Tekstil A.Ş.

• **İldeki başat sektörler ve (varsa) kümeler ile bunların performansı**

TRC1 Bölge Planında Adıyaman için kümelenme potansiyeli taşıyan sektörler şu şekilde belirtilmiştir; hazır giyim, petrol ve türevleri imalatı, mermer ürünleri imalatı, turizm ve organik tarım.

• **İl ekonomisinin Ar-Ge ve yenilik potansiyeli**

Tablo 14. Adıyaman Patent ve Faydalı Model Başvuru Sayısı

	Patent Başvuru Sayısı / İl Sıralaması	Faydalı Model Başvuru Sayısı / İl Sıralaması
2024	10 (43. sıra)	10 (32. sıra)
2023	10 (41. sıra)	2 (37. sıra)
2022	21 (33. sıra)	17 (40. sıra)

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

Türk Patent ve Marka Kurumu verilerine göre 2022 yılında Adıyaman'da patent başvuru sayısı 21, faydalı model başvuru sayısı 17 iken; 2024 yılında patent başvuru sayısı 10, faydalı model başvuru sayısı 10'dur. 6 Şubat 2023 depremlerinin etkileri kendisini hissettirmektedir.

Adıyaman'da Vetel Hayvan Sağlığı Ürünleri A.Ş. ve GTC Güneş Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye ait olmak üzere 2 adet AR-GE merkezi ve Adıyaman Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesine ait olmak üzere 1 adet Teknoloji Geliştirme Bölgesi bulunmaktadır.

- İldeki girişimcilik ekosisteminin mevcut durumu, girişimcilik performansı

Tablo 15. Adıyaman Toplam Girişim Sayısı

	Adıyaman Toplam Girişim Sayısı
2023	22.835
2022	25.710
2021	24.761
2020	22.900

Kaynak: TÜİK

TÜİK verilerine göre 2023 yılında Adıyaman'da girişim sayısı 22.835'dir. 2020-2023 yılları ortalaması 24.051 dir.

Tablo 16. Adıyaman Gelir Vergisi Mükellef Sayısı

	Adıyaman Gelir Vergisi Mükellef Sayısı
2024	11.143
2023	10.107
2022	9.715

Kaynak: GİB

Gelir İdaresi Başkanlığı verilerine göre 2024 yılında Adıyaman'da gelir vergisi mükellef sayısı 11.143'tür. Gelir vergisi mükellefi sayısının artışta olduğu gözlenmektedir.

Tablo 17. Adıyaman Kurumlar Vergisi Faal Mükellef Sayısı

	Adıyaman Kurumlar Vergisi Faal Mükellef Sayısı
2024	3.854
2023	3.385
2022	3.057

Kaynak: GİB

Gelir İdaresi Başkanlığı verilerine göre 2024 yılında Adıyaman'da kurumlar vergisi faal mükellef sayısı 3.854'tür. Kurumlar vergisi mükellefi sayısının artışta olduğu gözlenmektedir.

- İlde bulunan sanayi altyapıları ve mevcut durumları

Tablo 18. Adıyaman OSB İstatistikleri

	OSB Alanı (Ha)	Toplam Sanayi Parseli	Tahsis Edilen Sanayi Parseli	Boş Sanayi Parseli	İnşaat Halindeki Sanayi Parseli	Üretimdeki Sanayi Parseli
Adıyaman Merkez OSB	356	178	174	4	7	153
Adıyaman Besni	124	43	33	10	4	14
Adıyaman Gölbaşı OSB	110	37	27	10	2	13
Adıyaman Kâhta OSB	161	124	84	40	2	54
Adıyaman Mermer İhtisas OSB	83	-	-	-	-	-
Kuyulu OSB	430	-	-	-	-	-

Kaynak: STB İl Müdürlüğü Verileri, 2024

Sanayi ve Teknoloji müdürlüğünden alınan verilere göre Adıyaman'da 4 tanesi faal olmak üzere, 2 tanesi de henüz tahsis süreçlerine başlamamış toplamda 6 OSB bulunmaktadır.

Adıyaman Merkez Organize Sanayi Bölgesi

Kuruluş çalışmaları 1991 yılında başlamış ve 16/03/2001 tarihinde 92 sicil numarası ile onaylanmıştır. Tevsi alanı ile birlikte 291 hektar alanda Bakanlık kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de toplam 150 parsel bulunmaktadır. Bu parsellerin üçü hariç tamamı yatırımcılara tahsis edilmiştir. 112 tesis üretimde, 12 tesis inşaat aşamasındadır. Atık su arıtma tesisi yapılmış ve inşaatı tamamlanmıştır. Yaklaşık 15.000 kişi istihdam edilmektedir. Deprem sonrasında arıtma tesisinde yeniden tadilat yapılmıştır. Hasar gören ve yıkılan tesis sayısı fazla değildir.

Adıyaman Besni Organize Sanayi Bölgesi

Kuruluş çalışmaları 2005 yılında başlamış ve 09/06/2005 tarihinde 230 sicil numarası ile onaylanmıştır. 124 hektar alanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de toplam 50 parsel oluşturulmuştur. Besni OSB 'de 1632 kişi istihdam edilmektedir.

Adıyaman Gölbaşı Organize Sanayi Bölgesi

Kuruluş çalışmaları 2005 yılında başlamış ve 30/12/2005 tarihinde 237 sicil numarası ile onaylanmıştır. 110 hektar alanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de toplam 39 parsel oluşturulmuştur. Yatırımcılara tahsis edilen 19 parselde 4 tesis faaliyete geçmiş olup bir tesisin inşaatı devam etmektedir. Gölbaşı OSB'de 165 kişi istihdam edilmektedir. 1. etapta 50 ha alanın kamulaştırma çalışmaları tamamlanmıştır. II. etap genişletme projesi için çalışmalar bitirilmiş ve yatırımcılara tahsisleri devam etmektedir.

Adıyaman Kâhta Organize Sanayi Bölgesi

Kuruluş çalışmaları 2008 yılında başlamış ve 03.03.2008 tarihinde 259 Sicil Numarası ile onaylanmış, 161 hektar alanda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de 124 parsel oluşturulmuştur. 84 parsel yatırımcılara tahsis edilmiştir. Arsa tahsisi yapılan parsellerden 54 tesis faaliyete geçmiş olup 2 tesisin inşaatı devam etmektedir. Kâhta OSB'de 3272 kişi istihdam edilmektedir. İkinci Etap arsa tahsisleri 03.06.2022 tarihi itibarıyla MEYDİP (Mekânsal Yönetim Dijitalleşme Programı) üzerinden yatırımcıların başvurusuna açılmıştır.

Mermer İhtisas OSB

İlimizde mermer potansiyeli göz önüne alınarak 80 hektarlık alan üzerine Mermer ihtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulmuştur. OSB ile ilgili Bakanlığa yapılan Kamu Yararı Kararı talebi Bakanlıkça uygun görülerek kamulaştırma çalışmalarına başlanmıştır. Mermer İhtisas OSB iki etap şeklinde planlanmıştır. 1. Etap 36 hektar olarak planlanmış, etap planında 3000-5000 m² arası 11 adet, 5000-7000 m² arası 7 adet, 10.000-20.000 m² arası 3 adet ve 20.000 m² üzeri 1 adet sanayi parseli bulunmaktadır. Şahıs arazisi olan 15 hektarlık alan kamulaştırılmıştır. 22 Aralık 2017 tarihi itibarıyla OSB tüzel kişilik kazanmışsa da deprem afeti sonrasında görülen lüzum üzerine İhtisas OSB statüsü kaldırılmıştır.

Kuyulu OSB

İlimizin sanayi parseli ihtiyacını gidermek üzere Şanlıurfa Karayolu 35. Km. üzerinde bulunan toplam 430 hektardan oluşan alanda Kuyulu Organize Sanayi Bölgesinin kuruluş işlemleri tamamlanmıştır. 2022 yılı sonunda tüzel kişiliği onaylanmış olsa da depremler nedeniyle henüz altyapı süreçleri tamamlanmamıştır. Yatırımcıların tahsisine açılması ile birlikte ildeki yatırım yeri ihtiyacını büyük oranda karşılayacaktır.

YATIRIM FIRSATLARI

Adıyaman'da hazır giyim imalatı en önde gelen sektör olup istihdamın taşıyıcısı konumundadır. Büyüyük firmaların bazıları kendi markaları adına üretim yapıp e-ticaret platformlarında satış yapmaktadır. Ölçek olarak daha düşük kapasitede faaliyet gösteren firmaların çalışma yöntemi siparişe bağlı üretimdir. Firmaların en önemli ihtiyacı finansmana erişim sorunudur. Bölgesel teşvikler ilimizdeki yatırımların ayakta kalabilmesi ve rekabet edebilmesinin en önemli aracıdır. Adıyaman'ın ulaşım yollarının iyileştirilmesi gerekmektedir. Gerek bölgenin en önemli ticaret ve ihracat şehri Gaziantep'e gerek İskenderun ve Mersin Limanlarına olan yolların bölgesel ve ulusal ticaret ve ihracat anlamında iyileştirilm

YATIRIM TEŞVİK SİSTEMİ VE ADIYAMAN

Yatırım Teşvik Sisteminin Amacı

Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesi, üretim ve istihdamın artırılması, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve Ar-Ge içeriği yüksek bölgesel ve büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesi, uluslararası doğrudan yatırımların artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesidir. Bu amaca bağlı olarak Yatırım Teşvik Sistemi; Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ile Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi uygulamalarından oluşur.

Teşvik Belgesi

Teşvik belgesi, yatırımın karakteristik değerlerini ihtiva eden, yatırımın bu değerler ve tespit edilen şartlara uygun olarak gerçekleştirilmesi halinde üzerinde kayıtlı destek unsurlarından istifade imkânı sağlayan, Karar'ın amaçları doğrultusunda gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen belgedir.

Teşvik Belgesi Müracaatı

Teşvik belgesi müracaatları E-TUYS portalı üzerinden T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğüne yapılmaktadır. Başvuru yapacak firma ve kuruluşların E-TUYS portalına kayıt yaptırarak firma adına yetkilendireceği bir gerçek kişi üzerinden teşvik belgesi başvuru ve diğer süreçlerini yönetmesi gerekmektedir. Firma yetkilendirme süreci hakkında daha detaylı bilgi ve yatırım özelinde arama yapabileceğiniz teşvik robotu uygulamasına <https://www.yatirimadestek.gov.tr/tesvik-robotu> internet adresinden erişebilirsiniz.

Adıyaman Teşvik Sistemi Destek Unsurları

30.05.2025 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan, 29.05.2025 tarihli ve 9903 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile Yeni Yatırım Teşvik Sistemi yürürlüğe girmiştir.

Yeni Yatırım Teşvik Sistemi; Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi ve Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi uygulamaları ile bölgesel teşviklerden oluşur.

Adıyaman'da yapılacak yatırımların sektörüne bağlı olarak sağlanacak destek unsurları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 19. Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi Destek Unsurları

DESTEKLER		TEKNOLOJİ HAMLESİ	YEREL KALKINMA HAMLESİ	STRATEJİK HAMLE
Asgari Yatırım Tutarı		Çağrıda Belirlenir	Çağrıda Belirlenir	Yüksek Teknolojili Yatırımlar: 100 Milyon TL Diğer Konular: 200 Milyon TL
KDV İstisnası		✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	50	50	40
	Vergi İndirim Oranı(%)	60	60	60
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		12 Yıl (Diğer bölgelerde 8 yıl) OSB İçi 14 Yıl (Diğer bölgelerde 8 yıl)		
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği		10 yıl (Yalnızca 6. Bölgede geçerli)		
Faiz veya Kâr Payı Desteği	Destek Oranı**	%40 (Azami 20 Puan)	%40 (Azami 20 Puan)	%30 (Azami 15 Puan)
	VEYA	240 Milyon TL veya yatırımın %20'si	240 Milyon TL veya yatırımın %20'si	180 Milyon TL veya yatırımın %15'i
Makine Desteği* (Birim fiyatı asgari 2 Milyon TL olan makine ve teçhizat)	Destek Oranı	%25	%25	%25
	Üst Limit	240 m TL veya yatırımın %15'i	240 m TL veya yatırımın %15'i	180 m TL veya yatırımın %15'i
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓

* Faiz veya Kâr Payı Desteğinden faydalanan yatırımlara Makine Desteği sağlanmaz.

** Kredi kullanım tarihinde geçerli olan TCMB'nin bir hafta vadeli repo ihale faiz oranına uygulanacak oranı ifade eder.

Tablo 20. Sektörel ve Bölgesel Teşvik Sistemi Destek Unsurları

DESTEKLER		ÖNCELİKLİ YATIRIMLAR	HEDEF YATIRIMLAR
Asgari Yatırım Tutarı		6 Milyon TL (1. ve 2. Bölgelerde 12 Milyon TL)	6 Milyon TL (1. ve 2. Bölgelerde 12 Milyon TL)
KDV İstisnası		✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti		✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	30	20
	Vergi İndirim Oranı(%)	60	60
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	12 Yıl (Diğer Bölgelerde Kademeli 0 – 1 – 2 – 4 – 8 Yıl)		
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği	10 Yıl (Yalnızca 6. Bölgede geçerli)		
Faiz veya Kâr Payı Desteği *	Destek Oranı**	%25 (Azami 12,5 Puan)	%25 * (Azami 12,5 Puan)
	Üst Limit	24 Milyon TL veya yatırımın %10'u	12 Milyon TL veya yatırımın %10'u *
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓

*Yalnızca 4., 5. ve 6. Bölgelerde uygulanır.

** Kredi kullanım tarihinde geçerli olan TCMB'nin bir hafta vadeli repo ihale faiz oranına uygulanacak oranı ifade eder.

Yatırımlarına uygun teşvik unsurları hakkında daha ayrıntılı bilgi almak isteyen girişimciler, www.yatirimdestek.gov.tr adresinde yer alan Teşvik Robotu aracını kullanarak yatırımın harcama kalemleri ve planlanan istihdam bilgilerini girerek kendilerine sunulabilecek destek ve teşvik tutarlarını kolayca inceleyebilirler.

ika.org.tr

